

6. ODPADY

6.1. INFORMACJE OGÓLNE

Wraz ze wzrostem produkcji i konsumpcji dóbr materialnych wzrasta obciążenie środowiska odpadami. Na ilość wytwarzanych odpadów, oprócz czynnika demograficznego, bezpośredni wpływ ma również poziom życia i świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Dynamicznie zmieniające się uwarunkowania gospodarcze, postęp technologiczny w zagospodarowaniu i unieszkodliwianiu odpadów, konieczność przyspieszenia procesu dostosowania polskiego prawa do prawa Unii Europejskiej, pociągały za sobą potrzebę zmiany obowiązujących przepisów. Polska w ramach dostosowania regulacji prawnych do dyrektyw Unii Europejskiej stworzyła nowe prawo ekologiczne. Powstały nowe ustawy:

- Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.),
- ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. Nr 62 poz. 628 z późn. zm.),
- ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej z dnia 11 maja 2001 r. (Dz.U. Nr 63 poz. 639 z późn. zm.),
- ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych z dnia 11 maja 2001 r. (Dz.U. Nr 63, poz. 638 z późn. zm.).

6.2. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o odpadach, odpadami komunalnymi są odpady powstające w gospodarstwach domowych, w obiektach użyteczności publicznej i obsługi ludności, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Do tej grupy zaliczamy również odpady uliczne.

Podstawowe regulacje prawne dotyczące racjonalnej gospodarki odpadami komunalnymi wprowadza ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (Dz.U. Nr 132 poz. 622 z późn. zm.). Podkreślić jednak należy, że postępowanie z odpadami musi się odbywać zgodnie z nową ustawą o odpadach.

Ilość powstających odpadów zależy od poziomu konsumpcji indywidualnej oraz modelu konsumpcji i świadomości ekologicznej społeczeństwa. Istotnie zmienia się także skład odpadów. Coraz większy udział mają tworzywa sztuczne (opakowania). Wiąże się to z rosnącym zastosowaniem opakowań jednorazowego użytku, często nie podlegających biodegradacji.

Pierwsze dwie ustawy obowiązują od 1 października 2001 r., pozostałe od 1 stycznia 2002 r. Ustawa o odpadach wraz z pakietem rozporządzeń wykonawczych reguluje zasady postępowania z odpadami, a także wprowadza od 2002 r. nowy system ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów, zgodnej z katalogiem odpadów, z listą odpadów niebezpiecznych oraz sposobem klasyfikowania odpadów ustalonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz. 1206).

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami (KPGO) został sporządzony jako realizacja przepisów ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r., która w rozdziale 3, art. 14-16 wprowadza obowiązek opracowania planów na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Plany gospodarki odpadami, opracowywane na podstawie nowej ustawy o odpadach, mają znacznie szerszy zakres niż programy gospodarki odpadami komunalnymi, wynikające z poprzedniej ustawy. W szczególności powinny one obejmować wszystkie wytwarzane i przywożone na dany teren odpady.

Przedstawiona w niniejszym rozdziale analiza gospodarki odpadami odnosi się do systemu klasyfikowania odpadów, obowiązującego w 2002 r.

Według ewidencji WIOŚ w 2002 r. w województwie dolnośląskim eksploatowano 139 składowisk odpadów komunalnych, zajmujących powierzchnię ok. 336 ha. W roku 2002 na składowiska komunalne przyjęto ok. 3,91 mln m³ niesegregowanych odpadów komunalnych stałych, co dało na koniec 2002 r. łączne nagromadzenie ok. 38 mln m³ odpadów. W porównaniu do roku 2001 nagromadzenie odpadów komunalnych zwiększyło się o 11%.

Według informacji przekazanych przez gminy w pewnym zakresie prowadzona jest segregacja odpadów. Obejmuje ona zwykle podział na: stłuczkę szklaną, złom, tworzywa sztuczne, makulaturę. Sporadyczne są przypadki zorganizowanej przez gminę zbiórki odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych, takich jak: lampy fluorescencyjne, baterie i akumulatory. Odpady te, z uwagi na zagrożenie, jakie stwarzają dla środowiska, powinny zostać zagospodarowane zgodnie z wymogami przyjętymi dla odpadów niebezpiecznych.

W województwie dolnośląskim wg danych GUS w 2002 r. wywieziono ok. 1 031,9 tys. Mg stałych odpadów komunalnych, z czego z terenu Wrocławia ok.

223,7 tys. Mg (21,7% ogółu wywiezionych); z Legnicy ok. 65,6 tys. Mg (6,4%); z Jeleniej Góry 60,8 tys. Mg (5,9%); z Wałbrzycha 45,2 tys. Mg (4,3%).

Z odpadów komunalnych w 2002 r. wyselekcjonowano w województwie dolnośląskim ok. 4 839,3 Mg surowców wtórnych, tj. 0,5% ogółu wywiezionych odpadów. W porównaniu z rokiem 2001 masa wyselekcjonowanych odpadów zmniejszyła się o ok. 78,1 Mg, tj. 3,6%.

Unieszkodliwianie odpadów komunalnych (poza niebezpiecznymi) dotyczy głównie wysegregowanych pozostałości organicznych. Około 20,3 tys. Mg, tj. 1,96% odpadów komunalnych w województwie unieszkodliwiono w kompostowniach.

Według GUS, największa ilość wyselekcjonowanych odpadów została zebrana z Wrocławia – 1620,2 Mg, tj. 33,5% ogółu wyselekcjonowanych, w Legnicy wyselekcjonowano 62,2 Mg (1,3%),

w Wałbrzychu 34,5 Mg (0,7%), w Jeleniej Górze ok. 42,1 Mg (0,9%).

Istnieją jeszcze w województwie gminy, które nie rozwiązały do tej pory problemu odpadów komunalnych na swym terenie i posiadają składowiska o nieuregulowanym stanie formalno-prawnym. Nadal pojawiają się składowiska „dzikie”, sukcesywnie likwidowane przez gminy.

Pozytywnym przykładem jest Gmina Wrocław, która w 2002 r. zlikwidowała 53 miejsca nielegalnego składowania odpadów. Prace porządkowe wykonał Zarząd Gospodarki Odpadami, wydając na ten cel ponad 140 tys. zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym na ten cel przeznaczono o 30% więcej środków finansowych. Również niektóre mniejsze miejscowości podjęły zdecydowane działania mające na celu rozwiązanie problemu „dzikich” wysypisk, np. na terenie miasta i gminy Bystrzyca Kłodzka w 2002 r. zlikwidowano ich aż 14.

Rysunek I.6.1. Rozmieszczenie składowisk odpadów na terenie województwa dolnośląskiego

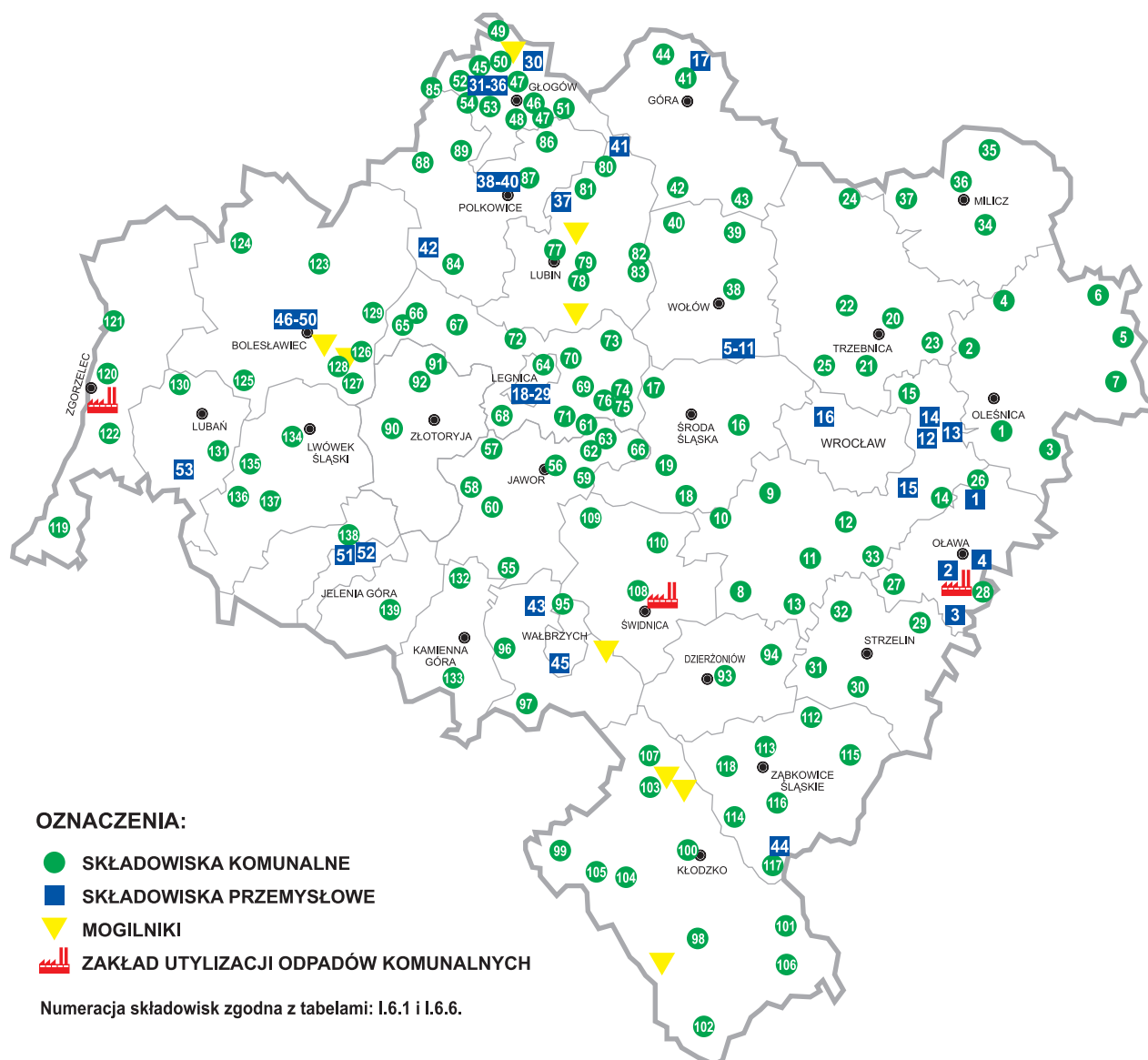

Tabela I.6.1. Charakterystyka składowisk komunalnych eksploatowanych w województwie dolnośląskim

L.p.	Powiat	Składowisko	Administrator składowiska	Obsługiwany teren	Powierz- chnia [ha]	Pojemność [tys. m³]	Szacunkowa ilość odpadów składo- wanych w 2002 r. [tys.m³]	Ilość odpadów nagromadzonych [tys. m³] (na koniec 2002 r.)	Urządzenia do odgazowania	Monitoring	Przewidywany okres eksploatacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
OBSZAR WROCŁAWSKI											
1.	oleśnicki	Smolna – Gręboszyce	Miejska Gospodarka Komu- nalna Sp. z o.o. w Oleśnicy	m. i gm. Oleśnica	4,6	890,0	97,0	700,7	+	+	2015
2.	oleśnicki	Łuczyna	Zakład Transportu Ciężaro- wego Jadwiga Przybycień	gm. Dobroszyce	1,2	109,9	1,6	15,5	+	+	2038
3.	oleśnicki	Bierutów	Zakład Wod. Kan. i Oczysz. w Bierutowie	gm. Bierutów, Wilków	3,9	109,0	26,7	237,9	–	–	2004
4.	oleśnicki	Grabowno	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Twardogórze	m. i gm. Twardogóra	9,0	22,0	14,7	134,2	+	+	2004
5.	oleśnicki	Syców	Zakład Gosp. Komunalnej	m. i gm. Syców	2,6	53,5	18,5	39,8	+	+	2007
6.	oleśnicki	Międzybórz	Zakład Gosp. Komunalnej i Mieszkaniowej	m. i gm. Międzybórz	0,8	30,0	0,5	2,9	–	+	2021
7.	oleśnicki	Dziadowa Kłoda	Urząd Gminy Dziadowa Kłoda	Dziadowa Kłoda, Perzów	1,2	23,0	1,2	2,8	–	+	2005
8.	wrocławski	Strzegomiany	Zakład Usług Komunalnych „Hadlux”	gm. Sobótka	2,5	350,0	11,9	368,4	–	+	2009
9.	wrocławski	Sośnica	Zakład Gosp. Komunalnej w Kątach Wrocławskich	m. i gm. Kąty Wrocł.	1,2	58,2	7,0	36,4	+	+	2004
10.	wrocławski	Stróża	Zakład Gosp. Komunalnej w Mietkowie	gm. Mietków	1,2	22,0	7,6	22,3	+	+	2019
11.	wrocławski	Cieszycze	Zakład Usług Komunalnych „Hadlux”	gm. Kobierzyce	2,0	150,0	10,7	80,7	–	–	2007
12.	wrocławski	Marcinkowice- Brzeście	Urząd Gminy Żórawina	gm. Żórawina	2,1	50,2	7,0	38,6	–	+	2008
13.	wrocławski	Dankowice	Urząd Gminy Jordanów	gm. Jordanów	1,9	40,0	7,0	26,0	–	–	2009
14.	wrocławski	Rałowice	Urząd Gminy Czernica	gm. Czernica	0,5	21,2	0,24	20,2	+	+	2015
15.	wrocławski	Bielawa	Urząd Gminy Długoleś	gm. Długoleś	2,5	30,0	4,5	6,2	+	+	2010
16.	średzki	Wojczyce	Kom-Błysk Sp. z o.o. w Środzie Śląskiej	m. i gm. Środa Śl.	4,7	500,0	20,0	457,4	–	+	2005
17.	średzki	Rusko	Zakład Budż. Gosp. Kom. w Malczycach	m. i gm. Malczyce	3,9	450,0	8,0	b.d.	–	–	2008
18.	średzki	Wichrów	Zakład Gosp. Komunalnej w Kostomłotach	m. i gm. Kostomłoty	1,3	29,8	8,6	53,9	–	–	2003
19.	średzki	Jarosław	Gminny Zakład Usług Wodnych	gm. Udanin	0,9	16,6	4,1	19,5	–	–	2006
20.	trzebnicki	Jaszyce	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Trzebnicy	m. i gm. Trzebnica	0,7	303,0	25,0	424,1	–	–	2004

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
21.	trzebnicki	Piotrowiczki	Urząd Gminy Wisznia Mała	m. i gm. Wisznia Mała	0,5	65,0	4,5	24,8	+	–	2003
22.	trzebnicki	Krościna Wlk.	Zakład Gosp. Komunalnej i Mieszkaniowej w Prusicach	gm. Prusice	3,8	35,0	2,2	31,5	–	+	2006
23.	trzebnicki	Skotniki	Gmina Zawonia	gm. Zawonia	1,0	17,6	6,5	8,1	+	+	2033
24.	trzebnicki	Gatka	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Żmigrodzie	m. i gm. Żmigród	1,4	33,5	12,1	161,9	–	+	2006
25.	trzebnicki	Goleździnów	Zakład Gosp. Komunalnej w Obornikach Śl.	m. i gm. Oborniki Śl.	0,5	50,0	23,0	41,2	+	+	2010
26.	oławski	Brzezinki – Dębina	Zakład Gosp. Kom. w Jelczu-Laskowicach	m. i gm. Jelcz-Laskowice	1,62	75,0	6,9	44,5	+	+	2008
27.	oławski	Danielowice	Urząd Gminy Domaniów	gm. Domaniów	1,3	30,0	7,4	49,4	–	–	2005
28.	oławski	Gać	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych	gm. Brzeg, Lubsza, m. Olawa, Brzeg	11,5	1154,0	1237,2	596,0	–	+	2017
29.	strzeleński	Wiązów	Zakład Gosp. Komunalnej w Wiązowie	m. i gm. Wiązów	2,1	63,5	4,9	23,0	+	+	2020
30.	strzeleński	Wąwolnica	Zakład Gosp. Mieszkaniowej w Strzelinie	m. i gm. Strzelin	5,0	642,0	22,4	163,3	–	+	2010
31.	strzeleński	Prusy	Urząd Gminy Kondratowice	gm. Kondratowice	1,3	b.d.	b.d.	48,6	–	–	2003
32.	strzeleński	Podgaj	Urząd Gminy Kondratowice	gm. Kondratowice	2,7	b.d.	2,6	3,8	–	–	2020
33.	strzeleński	Ludów Śl.-Stogi	Urząd Gminy Borów	gm. Borów	4,5	5,4	1,3	5,4	–	–	b.d.
34.	milicki	Wierzchowice	Zakład Usług Komunalnych w Krośnicach	gm. Krośnice	2,0	100,0	3,8	49,3	+	+	2010
35.	milicki	Guzowice	Gmina Cieszków	gm. Cieszków	1,0	69,5	1,3	6,6	+	+	2020
36.	milicki	Stawiec	ZBiUK w Miliczu	gm. Milicz	4,2	152,6	14,1	287,2	+	–	2009
37.	milicki	Dunkowa	ZBiUK w Miliczu	gm. Milicz	1,9	46,5	3,1	16,6	–	+	2012
38.	wołowski	Wołów-Pełczyn	P.G.K. Sp. z o.o. w Wołowie	m. i gm. Wołów	1,1	216,0	33,9	138,9	+	+	2003
39.	wołowski	Kręsko	ZGKiM w Brzegu Dolnym	m. i gm. Brzeg Dolny	2,3	220,0	32,3	166,1	–	–	2003
40.	wołowski	Kozowo	Zakład Gosp. Komunalnej i Mieszkaniowej	gm. Wińsko	1,1	b.d.	0,7	4,2	–	–	2004
41.	górowski	Glinka	Zakład Gosp. Komunalnej i Mieszkaniowej	m. i gm. Góra	2,1	83,0	33,2	75,0	–	+	2003
42.	górowski	Jemielno	Urząd Gminy Jemielno	gm. Jemielno	0,4	2,0	0,1	2,2	–	–	2004
43.	górowski	Wrząca Śląska	Zakład Budżetowy Gosp. Komunalnej	gm. Wąsosz	2,5	28,0	9,9	35,0	–	+	2010
44.	górowski	Wronów	Zakład Gosp. Komunalnej i Mieszkaniowej	gm. Niechlów	1,2	37,1	1,1	3,27	b.d.	b.d.	2015
Łącznie na obszarze wrocławskim:					108,7	6384,1	1746,3	4673,4			
OBSZAR LEGNICKI											
45.	głogowski	Biechów	Głogowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Głogów	Głogów, Jerzmanowa, Radwanice, Żukowice, Grębocice, Pęcław, Gaworzyce, Kotła	4,6	526,0	210,188	195,897	–	+	2012

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
46.	głogowski	Ruszwice	Głogowskie Przeds. Komunalne Sp. z o.o. Głogów	gm. Głogów	1,17	32,0	0,121	27,121	–	–	2004
47.	głogowski	Turów	Głogowskie Przeds. Komunalne Sp. z o.o. Głogów	gm. Głogów	0,44	6,79	0,136	4,136	–	–	2004
48.	głogowski	Jaczków	Urząd Gminy Jerzmanowa	gm. Jerzmanowa	1,45	18,0	0,434	9,435	–	–	2040
49.	głogowski	Grochowice	Urząd Gminy w Kotli	gm. Kotła	0,39	9,7	0,02	4,167	–	–	2009
50.	głogowski	Bogomice	Urząd Gminy w Kotli	gm. Kotła	0,76	22,1	0,15	11,355	–	–	2014
51.	głogowski	Białoleka	Urząd Gminy Pęcław	gm. Pęcław	1,05	16,8	0,472	7,418	–	–	2009
52.	głogowski	Brzeg Głogowski - Kromolin	Urząd Gminy Żukowice	Brzeg Głogowski, Kromolin, Dobrzejowice, Czerna, Szczepów	0,22	4,37	0,712	4,742	–	–	2003
53.	głogowski	Nielubia	Urząd Gminy Żukowice	Nielubia, Bukwica, Dankowice, Zabłocie i Glinica	0,54	9,8	0,292	3,322	–	–	2017
54.	głogowski	Żukowice	Urząd Gminy Żukowice	gm. Żukowice, Kamiona, Słone, Kłoda	1,0	24,5	0,118	14,818	–	–	2004
55.	jaworski	Wierzchosławice	PPR Sady Dolne Sp. z o.o. Sady Dolne	gm. Bolków	2,47	147,87	10,8	93,3	–	+	2019
56.	jaworski	Jawor	„Inwestycje” Sp. z o.o. Jawor ul. Wrocławska	gm. Jawor	3,37	160,0	6,232	290,211	+	+	2019
57.	jaworski	Sichów	Gmina Męcinka	gm. Męcinka	0,63	6,70	0,319	4,7	–	–	2003
58.	jaworski	Muchów	Gmina Męcinka	gm. Męcinka	0,6	13,8	0,485	7,4	–	+	2015
59.	jaworski	Drzymałowice	Urząd Gminy Mściwojów	gm. Mściwojów	0,58	4,88	0,15	3,51	–	–	b.d.
60.	jaworski	Paszowice-Sokola	Urząd Gminy Paszowice	gm. Paszowice	1,0	40,0	1,16	32,76	–	–	2010
61.	jaworski	Wądroże Wielkie	Urząd Gminy Wądroże Wielkie	gm. Wądroże Wielkie	0,20	b.d.	b.d. – składowisko niedozorowane	b.d.	–	–	2009
62.	jaworski	Mierzyce	Urząd Gminy Wądroże Wielkie	gm. Wądroże Wielkie	0,48	b.d.	b.d. – składowisko niedozorowane	b.d.	–	–	2002
63.	jaworski	Budziszów Wielki	Urząd Gminy Wądroże Wielkie	gm. Wądroże Wielkie	0,6	b.d.	b.d. – składowisko niedozorowane	b.d.	–	–	2009
64.	m. Legnica	Legnica	Legnickie Przedsiębiorstwo Gosp. Komunalnej Sp. z o.o. w Legnicy	gm. Legnica, Chojnów, Legnickie Pole, Wądroże Wlk., Miłkowice	14,5	5000,0	539,628	9385,09	–	+	2032
65.	legnicki	Krzywa	Gminny Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Chojnowie	gm. Chojnów	0,36	7,04	0,731	3,864	–	–	2014
66.	legnicki	Groble	Gminny Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Chojnowie	gm. Chojnów	0,34	6,150	1,331	2,435	–	–	2014
67.	legnicki	Biała k/Chojnowa	Chojnowski Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Chojnowie	gm. Chojnów	3,35	811,8	28,01	454,94	+	+	2015
68.	legnicki	Janowice Duże	Urząd Gminy Krotoszyce	gm. Krotoszyce	1,81	45,5	0,561	0,297	–	–	2003
69.	legnicki	Grzybiany	Usługi Transportowo-Sprzętowe i Kowalskie Motyczyn	gm. Kunice	3,65	117,7	0,909	b.d.	–	–	2039

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
70.	legnicki	Pątnów	Usługi Transportowo-Sprzętowe i Kowalskie Motyczyn	gm. Kunice	0,33	12,6	0,138	b.d.	–	–	2016
71.	legnicki	Legnickie Pole	Urząd Gminy Legnickie Pole	gm. Legnickie Pole	0,85	11,27	0,572	10,7	–	–	2002
72.	legnicki	Grzymalin	Gmina Miłkowice	gm. Miłkowice	0,71	20	0,87	5,644	–	–	2005
73.	legnicki	Prochowice	Zakład Handlowo-Usługowy Prochowice	gm. Prochowice	1,0	52,4	4,487	54,887	–	–	2007
74.	legnicki	Wągradno	Urząd Gminy Ruja	Komorniki, Wągradno	0,96	8,731	0,218	2,619	–	–	2014
75.	legnicki	Rogoźnik	Urząd Gminy Ruja	Polanka, Rogoźnik, Piotrówek	1,12	14,58	0,364	4,374	–	–	2014
76.	legnicki	Ruja	Urząd Gminy Ruja	Ruja, Lasowice, Strzałkowice, Dzieszkowice Janowice, Tyniec Legn., Usza, Brennik,	0,58	5,66	0,236	0,283	–	–	2010
77.	lubiński	Lubin	MUNDO Sp. z o.o. Lubin	gm. Lubin	9,5	3750,0	35,135	779,686	–	–	2040
78.	lubiński	Niemstów	Urząd Gminy w Lubinie	gm. Lubin	2,45	27,3	1,572	17,572	–	–	2011
79.	lubiński	Siedlce	Urząd Gminy w Lubinie	gm. Lubin	0,43	10,1	b.d.	6,1	–	–	2011
80.	lubiński	Rudna Orsk	KGHM Polska Miedź S.A. O/ Huta Miedzi „Cedynia” w Orsku	O/HM „Cedynia” i gm. Rudna	0,45	15,097	0,372	2,855	–	+	2016
81.	lubiński	Rudna	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Rudna	gm. Rudna	1,2	59,2	7,1	32,3	–	+	2020
82.	lubiński	Ścinawa	Zakład Gosp. Komunalnej w Ścinawie	gm. Ścinawa	0,37	54,65	16,77	38,18	+	+	2015
83.	lubiński	Parszowice	Zakład Gosp. Komunalnej w Ścinawie	gm. Ścinawa	2,4	31,0	b.d.	b.d.	–	–	2027
84.	polkowicki	Chocianów	Miejski Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Chocianów	gm. Chocianów	2,37	83,92	10,373	70,0	–	+	2015
85.	polkowicki	Grabik	Zakład Usług Komunalnych Gaworzyce	gm. Gaworzyce	0,7	25	0,21	2,73	+	+	2020
86.	polkowicki	Grębocice	Urząd Gminy Grębocice	gm. Grębocice	0,86	44,5	0,0	16,3	–	+	2002
87.	polkowicki	Trzebcz	Przedsiębiorstwo Gosp. Miejskiej Sp. z o.o. Polkowice	gm. Polkowice	6,26	586,0	165,3	370,415	+	+	2027
88.	polkowicki	Przemków obręb Szklarki	Urząd Gminy i Miasta Przemków	gm. Przemków i Radwanice, m. Wrocław	1,9	83,0	8,5	307,347	+	+	2012
89.	polkowicki	Radwanice	Urząd Gminy Radwanice	gm. Radwanice	1,68	26,88	1,77	15,33	–	+	2010
90.	złotoryjski	Pielgrzymka	Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Pielgrzymka	m. Złotoryja, gm. Świerzawa, Pielgrzymka, Złotoryja, Zagrodno	1,0	3091,5	22,1	386,0	–	+	2100
91.	złotoryjski	Wojciechów	Zakład Usług Komunalnych w Zagrodnie	Zagrodno	0,57	44,65	31,0	36,132	–	+	2055
92.	złotoryjski	Zagrodno	Zakład Usług Komunalnych w Zagrodnie	Zagrodno	1,38	32,05	6,41	12,82	–	–	2013
Łącznie na obszarze legnickim:					84,63	15121,58	1116,45	12733,19			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
OBSZAR WAŁBRZYSKI											
93.	dzierżoniowski	Gilów-Dzierżoniów	Przeds. Komunalne Dzierżoniów	Dzierżoniów, Piława Górna, Niemcza, Bielawa, Pieszyce,	4,7	2292,0	108,0	1666,5	–	+	2009
94.	dzierżoniowski	Przystronie	Zakład Usług Komunalnych Łagiewniki	gm. Łagiewniki	4,7	75,0	7,2	36,1	+	+	2015
95.	m. Wałbrzych	Wałbrzych	Wałbrzyskie Przeds. Oczyszczania Sp. z o.o. Wałbrzych	miasta: Wałbrzych, Szczawno Zdr., Jedlina Zdr., Walim, Głuszyca	8,55	47,4	37,5	136,0	+	+	2006
96.	wałbrzyski	Czarny Bór	ZBGKiM Boguszów-Gorce	gm. Czarny Bór, gm. Stare Bogaczowice, m. Boguszów-Gorce	3,25	195,0	41,0	29,4	+	+	2015
97.	wałbrzyski	Różana - Mieroszów	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Mieroszów	gm. Mieroszów	3,50	125,5	8,8	157,6	–	–	2006
98.	kłodzki	Bystrzyca Kłodzka	Zakład Usług Komunalnych Bystrzyca Kłodzka	m. i gm. Bystrzyca Kłodzka	2,1	444,6	21,6	2170,8	–	–	2006
99.	kłodzki	Brzozowie Kudowa-Zdrój	MZUP Kudowa Zdrój	m. Kudowa Zdrój, gm. Lewin Kłodzki	4,30	220,0	24,5	170,0	–	+	2006
100.	kłodzki	Kłodzko	Z-d Administracji Mieszkania-mi Gminnymi Kłodzko	m. i gm. Kłodzko	6,95	339,3	114,5	288,3	–	+	2024
101.	kłodzki	Łądek Zdrój	Zarząd Budynków Komunalnych Łądek Zdrój	m. i gm. Łądek Zdrój	0,4	28,0	7,3	61,8	–	+	2007
102.	kłodzki	Międzylesie	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Międzylesie	m. i gm. Międzylesie	2,00	57,0	2,2	4,7	–	+	2020
103.	kłodzki	Nowa Ruda	Noworudzkie Usługi Komunalne Sp. z o.o.	m. i gm. Nowa Ruda	10,00	3000,0	48,4	1998,4	–	+	2026
104.	kłodzki	Polanica Zdrój	Miejski Zakład Komunalny Polanica Zdrój	m. Polanica Zdrój	1,71	260,0	18,63	260,6	–	+	2003
105.	kłodzki	Słoszów - Duszniki Zdrój	ZBGKiM Duszniki Zdrój	m. i gm. Szczytna, m. Duszniki Zdrój	3,08	–	19,8	568,8	–	+	2004
106.	kłodzki	Stronie Śląskie	Z-d Komunalny Stronie Śl.	m. i gm. Stronie Śl., HSK „Violetta” w Stroniu Śl.	2,0	86,7	3,3	62,2	+	+	2010
107.	kłodzki	Ścinawka Dolna	GZUP Radków	m. i gm. Radków	2,2	220,0	7,1	50,0	–	+	2012
108.	świdnicki	Stary Jaworów	ZOK Świebodzice	gm. Świebodzice gm. Jaworzyna Śl.	6,0	347,3	74,9	949,7	+	+	2014
109.	świdnicki	Żółkiewka - Strzegom	Zakład Usług Komunalnych Strzegom	m. i gm. Strzegom	3,40	1350,0	48,1	1136,7	–	+	2003
110.	świdnicki	Żarów	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. Żarów	m. i gm. Żarów	7,63	220,0	13,9	194,5	–	–	2010
111.	świdnicki	Zawiszów	Przedsiębiorstwo Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. Zawiszów	m. i gm. Świdnica, gm. Dobromierz, m. Wrocław, Dzierżoniów, Wałbrzych	14,9	807,0	119,6	160,3	+	+	2020

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
112.	ząbkowicki	Janówka Ciepłowody	Urząd Gminy Ciepłowody	gm. Ciepłowody	0,27	2,5	0,7	7,6	–	–	2003
113.	ząbkowicki	Braszowice - Ząbkowice Śl.	Zakład Gosp. Kom. Sp. z o.o. Ząbkowice Śląskie	m. i gm. Ząbkowice Śląskie	3,3	b.d.	51,5	1657,5	–	–	2005
114.	ząbkowicki	Potworów - Bardo	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Bardo	m. i gm. Bardo	1,1	90,0	5,1	78,5	–	–	2004
115.	ząbkowicki	Ziębice	Zakład Usług Komunalnych Ziębice	m. i gm. Ziębice	5,01	b.d.	26,0	822,7	–	+	2005
116.	ząbkowicki	Strąkowa - Kamieniec Ząbk.	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Kamieniec Ząbkowicki	gm. Kamieniec Ząbkowicki	1,3	900,0	8,7	877,2	–	–	2005
117.	ząbkowicki	Złoty Stok	P.P.U. „Koma” Sp. z o.o. Złoty Stok	m. i gm. Złoty Stok	2,00	b.d.	3,6	157,0	–	–	2018
118.	ząbkowicki	Stoszowice	Zakład Usług Komunalnych Srebrna Góra	gm. Stoszowice	1,05	35,6	1,0	4,4	–	+	2010
Łącznie na obszarze wałbrzyskim:					105,4	11142,9	822,9	13707,3			
OBSZAR JELENIOGÓRSKI											
119.	zgorzelecki	Bogatynia	GPO Sp. z o.o. w Bogatyni	m. i gm. Bogatynia	2,5	180,0	21,0	95,0	+	+	2013
120.	zgorzelecki	Jędrzychowice	Miejski Zakład Gosp. Kom. Zgorzelec	m. Zgorzelec gm. Zgorzelec	2,4	184,0	4,0	17,0	–	+	2010
121.	zgorzelecki	Pieńsk	Zakład Usług Komunalnych	m. i gm. Pieńsk	1,42	36,0	4,0	25,0	–	+	2004
122.	zgorzelecki	Sulików	Gminny Zakład Usług Komunalnych w Sulikowie	gm. Sulików, m. Zawidów	1,04	67,0	2,0	49,0	–	–	2005
123.	bolesławiecki	Trzebień	Miejski Zakład Gosp. Kom. Sp. z o.o. w Bolesławcu	m. Bolesławiec, gm. Bolesławiec	3,32	280,0	23,0	115,0	+	+	2009
124.	bolesławiecki	Świętoszów	ZBGKiM w Osiecznicy	gm. Osiecznica	1,5	153,0	5,0	30,0	+	+	2006
125.	bolesławiecki	Nowogrodziec	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Nowogrodzcu	m. i gm. Nowogrodziec	1,5	100,0	3,0	20,0	+	+	2037
126.	bolesławiecki	Tomaszów Bolesławiecki	Gminny Zakład Gosp. Kom. Warta Bolesławiecka	gm. Warta Bolesławiecka	0,3	11,4	1,0	2,0	–	–	2018
127.	bolesławiecki	Raciborowice	Gminny Zakład Gosp. Kom. Warta Bolesławiecka	gm. Warta Bolesławiecka	0,4	12,3	1,0	3,0	–	–	2018
128.	bolesławiecki	Warta Bolesławiecka	Gminny Zakład Gosp. Kom. Warta Bolesławiecka z/s w Lubkowie	gm. Warta Bolesławiecka	0,4	16,0	1,0	7,0	–	–	2004
129.	bolesławiecki	Ośla	Urząd Gminy Gromadka	gm. Gromadka	1,0	25,0	1,0	5,0	–	–	2012
130.	lubański	Księgniki	ZGiUK Sp. z o.o. w Lubaniu	m. i gm. Lubań, gm. Siemierz, gm. Platerówka	0,56	132,0	11,0	22,0	+	+	2022
131.	lubański	Olszyna	ZBGKiM Olszyna	gm. Olszyna	1,51	31,0	2,0	23,0	–	–	2001
132.	kamienno-górski	Ciechanowice	Urząd Gminy Marciszów	gm. Janowice Wielkie, gm. Marciszów	0,65	36,0	4,0	25,0	–	+	2005

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
133.	kamienno-górski	Lubawka	PGK „Sanikom” Sp. z o.o. w Lubawce	m. i gm. Lubawka, m. i gm. Kamienna Góra	6,4	4000,0	29,0	2400,0	–	+	2012
134.	lwówecki	Plóczki Dolne	ZBGKiM Lwówek Śląski	m. i gm. Lwówek Śląski	2,0	137,0	8,0	24,0	+	+	2019
135.	lwówecki	Wieża	ZBGKiM w Gryfowie	m. i gm. Gryfów	0,5	92,0	6,0	78,0	–	–	2006
136.	lwówecki	Karłowice	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Mirsku	m. i gm. Mirsk m. Świeradów	1,55	74	4,0	31,0	+	+	2018
137.	lwówecki	Lubomierz	ZBGKiM w Lubomierzu	m. i gm. Lubomierz	0,8	118,0	3,0	87,0	–	–	2006
138.	m. Jelenia Góra	Siedlęcin	MPGK Sp. z o.o. w Jeleniej Górze	m. Jelenia Góra, gm. Stara Kamienica, m. i gm. Wleń, gm. Jeżów Sudecki	4,98	4857,0	69,0	3898,0	–	+	2005
139.	jeleniogórski	Ściegny – Kostrzyca	Związek Gmin Karkonoskich – Bukowiec	gm. Podgórzyn, gm. Mysłakowice, m. Karpacz, m. Kowary, m. Szklarska Poręba	2,8	493,0	23,0	283,0	+	+	2031
Łącznie na obszarze jeleniogórskim:					37,53	11034,7	225,0	7239,0			
ŁĄCZNIE NA TERENIE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO:					336,2	43683,3	3910,6	38352,9			

b.d. – brak danych

Uwaga! Odpady składowane w 2002 r. rejestrowano na składowiskach w stanie luźnym. Po pewnym czasie pod wpływem ciężaru własnego, jak też na skutek odpowiednich działań na składowisku, ich pojemność ulega zmniejszeniu. Dlatego ilość odpadów ogółem może być niekiedy większa od pojemności składowiska, mimo że nie zostało jeszcze napelnione.

6.3. GOSPODARKA ODPADAMI PRZEMYSŁOWYMI

6.3.1. Bilans odpadów pochodzenia przemysłowego wg GUS

W Polsce wytworzono w 2002 r. ok. 117,8 mln Mg odpadów pochodzenia przemysłowego. Zagospodarowano ok. 113,9 mln Mg, w tym ok. 79% (93,1 mln Mg) poddano odzyskowi, a 17,6% (20,7 mln Mg) unieszkodliwiono łącznie ze składowaniem. Unieszkodliwianie odpadów w 82% polega na zdeponowaniu na składowiskach.

Odpady pochodzące z województwa dolnośląskiego (tj. 31 974,4 tys. Mg) stanowią ok. 27,1%, odpadów wytworzonych w kraju. Daje to drugie miejsce po województwie śląskim pod względem ilości odpadów wytworzonych.

Województwo dolnośląskie zajmuje także drugie miejsce pod względem ilości odpadów poddanych odzyskowi. Odpady unieszkodliwione na Dolnym Ślą-

sku (6 571,4 tys. Mg) stanowią ok. 31,6% wszystkich unieszkodliwionych odpadów w Polsce. Pod tym względem województwo dolnośląskie zajmuje pierwsze miejsce w kraju. Z łącznej ilości odpadów unieszkodliwionych ok. 6,4 mln Mg (98,8%) zostało zdeponowanych na składowiskach, a 7 tys. Mg unieszkodliwiono innymi metodami.

Składowanie stanowi nadal dominujący sposób unieszkodliwiania odpadów w województwie. Pod względem ilości deponowanych odpadów województwo dolnośląskie znajduje się na pierwszym miejscu w kraju.

Do końca roku 2002 na składowiskach w woj. dolnośląskim nagromadzono ok. 562,9 mln Mg odpadów, tj. ok. 31% wszystkich odpadów nagromadzonych.

Wykres I.6.1. Bilans odpadów pochodzenia przemysłowego wg GUS

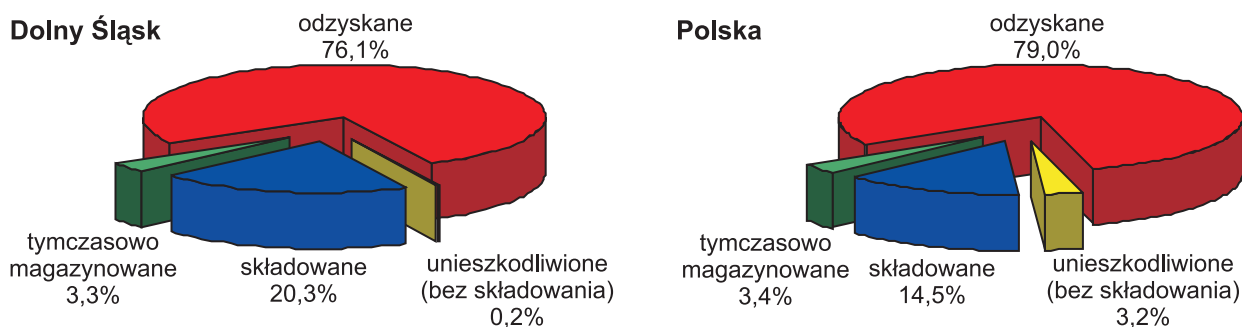

Tabela I.6.2. Zagospodarowanie odpadów pochodzenia przemysłowego w województwie dolnośląskim w 2002 r. na tle Polski (wg GUS)

Wyszczególnienie	Odpady wytworzone [tys. Mg]	Odpady zagospodarowane		Odpady unieszkodliwione				Odpady czasowo magazynowane
		odpady wykorzystane	odpady unieszkodliwione	odpady unieszkodliwione (bez składowania)			odpady składowane	
				ogółem	w tym:			
					termicznie	kompostowane		
[tys. Mg]	[tys. Mg]	[tys. Mg]	[tys. Mg]	[tys. Mg]	[tys. Mg]	[tys. Mg]	[tys. Mg]	
[%] ¹⁾	[%] ¹⁾	[%] ¹⁾	[%] ¹⁾	[%] ²⁾	[%] ²⁾	[%] ¹⁾	[%] ¹⁾	
Polska	117 894,2	93 175,5	20 768,0	3 716,1	309,7	82,8	17 051,9	3 950,7
		79,0	17,6	3,2	1,49	0,40	14,5	3,4
Dolnośląskie	31 974,4	24 342,6	6 571,4	74,5	5,6	1,4	6 496,9	1 060,4
		76.1	20.6	0.2	0.09	0.02	20.3	3.3

¹⁾ procent ogółu wytworzonych odpadów

²⁾ procent odpadów unieszkodliwionych (łącznie ze składowaniem)

Tabela I.6.3. Bilans odpadów pochodzenia przemysłowego w województwie dolnośląskim na tle Polski w 2002 r.

Wyszczególnienie	Odpady wytworzone [tys. Mg]	Odpady poddane odzyskowi [tys. Mg]	Odpady unieszkodliwione (bez składowania) [tys. Mg]	Odpady składowane [tys. Mg]	Odpady nagromadzone [tys. Mg]	Odpady czasowo magazynowane [tys. Mg]
Polska	117 894,2	93 175,5	3 716,1	17 051,9	1 813 329,6	3 950,7
Dolnośląskie	31 974,4	24 342,6	74,5	6 496,9	562 911,1	1 060,4
Udział woj. dolnośląskiego [%]	27,1	26,1	2,0	38,1	31,0	26,7
Miejsce woj. dolnośląskiego w Polsce	2	2	7	1	2	1

6.3.2. Pochodzenie, produkcja i zagospodarowanie odpadów przemysłowych według wojewódzkiej bazy SIGOP-W

W województwie dolnośląskim w 2002 r. wytworzono 33 567,5 tys. Mg odpadów pochodzenia przemysłowego. Zagospodarowano poprzez wykorzystanie 26 981,3 tys. Mg odpadów, poprzez unieszkodliwianie 121,0 tys. Mg, a zdeponowano na składowiskach 6 397,8 tys. Mg. Na terenach zakładów wytwarzających odpady zmagazynowano 158,9 tys. Mg odpadów.

Informacje o ilości odpadów wytworzonych przez zakłady ewidencjonowane w 2002 r. w bazie SIGOP-W są porównywalne z danymi GUS dla Dolnego Śląska, uzyskanymi od 118 podmiotów (tj. ponad 31 974,4 tys. Mg odpadów). Świadczy to o zasadniczym wpływie na sumę odpadów wytworzonych ilości odpadów powstających w dużych zakładach przemysłowych.

Niewielka ilość odpadów przemysłowych w woj. dolnośląskim jest unieszkodliwiona w inny sposób niż składowanie. Unieszkodliwienie obejmuje ok. 0,4% odpadów wytworzonych w województwie (w Polsce ok. 18%). Procesy unieszkodliwiania polegają na przekształceniu fizycznym, chemicznym, biologicznym odpadów, rzadko w instalacjach własnych, najczęściej u profesjonalnych odbiorców z terenu kraju.

Odpady przemysłowe na terenie województwa dolnośląskiego składowane są na 53 składowiskach przemysłowych o powierzchni 1 679,4 ha i sumarycznej po-

jemności ok. 374,5 mln m³ odpadów. Składowanych jest na nich ok. 412 mln Mg odpadów. Rocznie powstaje ok. 6,3 mln Mg odpadów przemysłowych.

Głównym źródłem odpadów przemysłowych na terenie województwa dolnośląskiego są zakłady zlokalizowane w powiatach: polkowickim, m. Wrocław, zgorzeleckim, m. Legnica, lubańskim, górowskim, lubińskim i wałbrzyskim. Do największych wytwórców najbardziej znaczących odpadów przemysłowych można zaliczyć:

- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakłady Wzbogacania Rud w Polkowicach – 79% ogólnej ilości wytworzonych odpadów,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy,
- Łużycka Kopalnia Bazaltu „Księginki” S.A. w Lubaniu,
- KGHM „Polska Miedź” Oddział Zakład Hydrotechniczny w Rudnej,
- Kopalnie Melafiru w Czarnym Borze,
- Cukrownia „Góra Śląska” S.A. w Górze,
- Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich „Kogeneracja” S.A.,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Głogów” w Głogowie,
- Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu,

Tabela I.6.4. Gospodarka odpadami przemysłowymi w powiatach woj. dolnośląskiego (baza SIGOP-W)

Lp.	Powiat	Ogółem wytworzone [Mg]	Odpady przemysłowe w 2002 r.* [Mg]			
			magazynowane	odzyskane	unieszkodliwione poza składowaniem	unieszkodliwione przez składowanie
1.	polkowicki	26 422 892,4	75,9	20 620 823,6	128,4	5 801 868,7
2.	m. Wrocław	3 869 251,4	27 748,9	3 727 899,7	13 070,7	106 310,3
3.	zgorzelecki	1 189 676,5	2 155,6	1 148 439,8	776,7	39 234,4
4.	m. Legnica	270 842,5	11 785,7	249 004,6	8 302,1	2 188,4
5.	lubański	251 149,0	923,0	247 365,9	1 259,8	2 403,2
6.	górowski	228 721,0	4,1	227 685,9	549,4	480,7
7.	lubiński	188 135,3	48,8	187 779,5	157,5	149,8
8.	wałbrzyski	188 006,3	6 388,4	93 409,0	9 108,8	106 694,6
9.	świdnicki	160 356,0	12 405,0	145 927,6	3 010,6	5 099,3
10.	bolesławiecki	157 474,0	1 430,0	30 191,1	825,1	126 584,1
11.	dzierżonowski	125 528,8	38 029,1	70 724,6	88,9	16 696,9
12.	głogowski	121 324,1	36 058,2	46 395,0	35 704,0	32 143,4
13.	wołowski	114 036,3	1,11	9 073,9	26 218,2	78 743,5
14.	kłodzki	67 356,0	939,1	55 052,2	591,8	28 904,8
15.	m. Jelenia Góra	63 943,6	472,9	48 709,8	408,9	14 729,9
16.	średzki	46 319,1	14 756,0	30 555,1	0,961	1 007,0
17.	jeleniogórski	29 760,3	3 521,7	18 408,3	4 697,9	3 571,6
18.	oleśnicki	22 764,4	421,7	6 888,0	3 654,5	11 901,7
19.	oławski	18 406,2	101,1	5 100,9	10 418,7	2 785,4
20.	kamiennogórski	14 733,5	324,6	6 868,3	993,5	6 564,7
21.	ząbkowicki	9 882,6	636,0	2 084,4	68,4	7 098,6
22.	lwówecki	4 802,9	277,8	2 213,2	588,4	2 181,4
23.	trzebnicki	947,2	293,2	328,1	22,5	303,3
24.	legnicki	528,8	79,7	383,9	56,5	18,0
25.	wrocławski	240,4	31,5	7,5	192,3	8,0
26.	milicki	213,8	1,6	–	26,2	185,2
27.	jaworski	126,0	6,2	4,2	103,6	12,2
28.	strzeliński	44,5	–	36,4	1,1	7,0
29.	złotoryjski	38,2	12,9	6,5	19,2	–
Ogółem		33 567 501,1	158 929,8	26 981 367,0	121 044,7	6 397 876,1

* w bilansie ogólnym uwzględnia się ilości odpadów z lat ubiegłych

- Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A. w Brzegu Dolnym,
- Cukrownia „Świdnica” S.A. w Pszennie,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Wrocław” S.A. we Wrocławiu,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakłady Górnicze „Rudna” w Polkowicach,
- Przedsiębiorstwo Budownictwa Komunikacyjnego w Legnicy,
- Cukrownia „Łagiewniki” S.A. w Łagiewnikach,
- Strońskie Zakłady Kamienia Budowlanego „Kambud” Sp. z o.o.,
- Cukrownia „Ziębice” w Ziębicach,
- Cukrownia „Wrocław” we Wrocławiu.

Ilość odpadów przemysłowych wytworzonych w wymienionych zakładach wynosiła 90,1% ogółu wytworzonych na terenie województwa odpadów, tj. 30 165,7 tys. Mg odpadów.

Największe ilości odpadów wytworzonych w województwie dolnośląskim według grup to:

- odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu i wzbogacaniu rud oraz innych surowców mineralnych – 80%,
- odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych,
- odpady z procesów termicznych,
- odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności,
- odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych,
- odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej,
- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych).

Tabela I.6.5. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi według grup wytworzonych w największej ilości (baza SIGOP-W)

Nazwa odpadu (grupa, podgrupa)	Ogółem wytworzone [Mg]	Odpady przemysłowe* [Mg]			
		magazynowane	odzyskane	unieszkodliwione poza składowaniem	składowane
Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin (01)	26 999 321,1	3 250,9	21 141 411,8	–	5 901 338,1
Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych (12)	3 541 865,6	610,2	3 533 218,4	7 527,4	540,3
Odpady z procesów termicznych (10)	1 752 950,5	72 550,5	1 601 627,9	37 551,8	78 249,2
Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności (02)	546 886,2	70 461,1	462 723,1	6 783,1	5 405,3
Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (19)	246 266,7	3 527,7	47 396,9	5 487,0	192 321,8
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej (06)	170 873,2	1,5	15 563,0	43 182,6	112 126,0
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) (17)	131 776,9	1 885,7	86 156,7	661,8	43 645,0
Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie (20)	67 635,0	789,8	7 392,7	2 105,2	57 534,2
Odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury (03)	50 993,1	745,5	49 388,0	–	939,5
Odpady różne, nie ujęte w innych grupach (16)	13 306,5	2 644,1	1 571,2	4 817,5	1 927,3
Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne, nie ujęte w innych grupach (15)	12 806,6	754,8	16 584,1	1 427,5	922,5
Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych (11)	11 153,0	727,9	490,8	9 901,9	–
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej (07)	4 469,4	377,4	2 937,8	569,1	1 003,2
Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego (04)	4 223,1	357,5	2 040,1	0,2	–
Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19) (13)	2 003,9	257,1	1 496,3	286,5	8,0
Odpady medyczne i weterynaryjne (18)	937,3	20,2	25,1	889,1	2,0
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich (08)	766,5	56,6	56,5	310,8	355,6
Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08) (14)	249,6	75,2	131,3	39,1	–
Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych (09)	40,5	0,92	17,0	22,7	–
Ogółem	33 558 524,7	159 094,6	26 970 228,7	121 563,3	6 396 318,0

* w bilansie ogólnym uwzględnia się ilości odpadów z lat ubiegłych

Tabela I.6.6. Charakterystyka składowisk przemysłowych eksploatowanych w województwie dolnośląskim

Lp.	Powiat	Składowisko przemysłowe	Zarządca składowiska	Przewidywany okres eksploatacji	Powierzchnia [ha]	Pojemność [tys. m³]	Szacunkowa ilość odpadów składowanych w 2002 r. [tys. Mg]	Ilość odpadów nagromadzonych [tys. Mg] (na koniec 2002 r.)	Urządzenia do odgazowania	Monitoring	Wypełnienie składowiska
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
OBSZAR WROCŁAWSKI											
1.	oławski	Składowisko odpadów przemysłowych w Jelczu-Laskowicach	Zakłady Samochodowe „Jelcz” S.A.	2030	5,4	189,0	0,02	83,9	+	+	60%
2.	oławski	Składowisko odpadów poprzemysłowych w Oławie	„Centrozłom” we Wrocławiu	b.d.	5,4	180,9	0,145	67,1	+	+	30%
3.	oławski	Składowisko odpadów poprodukcyjnych w Owczarach	„Ergis” S.A. Oława	2002	2,0	69,3	0,2	1,7	–	+	40%
4.	oławski	Składowisko Zakładu Przeróbki Odpadów	Dolnośląska Korporacja Ekologiczna	2015	0,6	12,3	b.d.	8,2	–	+	70%
5.	wołowski	Kwaterna odpadów wapiennych W-I	Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A.	1986	10,0	600,0	11,7	457,0	–	+	100%
6.	wołowski	Kwaterna odpadów wapiennych W-II	Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A.	1999	6,7	703,5	0,0	703,5	–	+	100%
7.	wołowski	Kwaterna odpadów wapiennych W-III	Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A.	2020	6,1	772,0	3,8	61,8	–	+	27%
8.	wołowski	Kwaterna osadów wstępnych	Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A.	2015	6,8	612,0	71,0	139,8	–	+	27%
9.	wołowski	Kwaterna odpadów paleniskowych P-II	Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A.	1998	4,0	366,0	0,0	366,0	–	+	100%
10.	wołowski	Kwaterna odpadów paleniskowych	Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A.	2007	9,2	750,0	31,9	281,9	–	+	51%
11.	wołowski	Kwaterna odpadów stałych	Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A.	2020	9,9	800,0	5,6	462,6	–	+	79%
12.	wrocławski	Składowisko odpadów przemysłowych w Piecowicach	„Polar” S.A. Wrocław	2023	1,4	110,5	0,1	36,6	–	+	33%
13.	wrocławski	Składowisko odpadów przemysłowych w Bielawie	„Polifarb Cieszyn-Wrocław”	2012	2,3	34,9	0,4	4,3	+	+	45%
14.	wrocławski	Składowisko odpadów przemysłowych w Kamieniu	Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich „Kogeneracja” S.A.	2020	52,5	6 074,0	–	3 086,0	–	+	51%
15.	wrocławski	Mokre składowisko odpadów paleniskowych w Siechnicach k/Wrocławia	Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich „Kogeneracja” S.A.	b.d.	18,0	435,5	19,91	526,7	–	+	b.d.
16.	wrocławski	Składowisko wrocławskiej oczyszczalni ścieków	MPWiK	b.d.	6,9	345	45,5	92,1	–	+	b.d.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
17.	górowski	Składowisko odpadów powiertniczych we Wronowie	Poszukiwania Naftowe „Diament” S.A.	2005	4,2	70,7	0,03	0,1	–	+	60%
Łącznie na obszarze wrocławskim:					151,4	12125,6	190,3	6379,3			
OBSZAR LEGNICKI											
18.	m. Legnica	Składowisko Odpadów Stałych „Polowice” część wschodnia	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	2007	2,52	207,8	22,405	92,915	–	+	55%
19.	m. Legnica	Składowisko Odpadów Stałych „Polowice”, kwatera B ₃	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	2003	0,012	0,448	0,0245	0,0776	–	+	95%
20.	m. Legnica	Tymczasowe Składowisko Koncentratu Ołowionośnego (TSKO)	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	2009	1,24	64,0	10,196	45,205	–	+	55%
21.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 2	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	2006	0,47	12,0	0,844	4,864	–	–	75%
22.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 3	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	2006	0,57	15,0	0,114	1,040	–	–	72%
23.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 4	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	2015	1,56	59,0	1,167	18,365	–	–	50%
24.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 5A	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	2010	0,23	0,49	0,015	0,331	–	–	37%
25.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 5B	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	2010	0,14	0,30	0,012	0,154	–	–	37%
26.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 5C	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	2010	0,09	0,2	0,014	0,415	–	–	30%
27.	m. Legnica	Poletko filtracyjne	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakład Gospodarki Wodą	b.d.	0,2	2,5	0,003	0,125	–	–	12%
28.	m. Legnica	Osadniki oczyszczalni ścieków	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakład Gospodarki Wodą - Dział „Legnica”	2015	2,603	86,0	0,357	24,625	–	+	65%
29.	m. Legnica	Trzykomorowe Składowisko Odpadów Niebezpiecznych – Składowisko „Polowice” (TSKON)	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	2011	0,05	1,03	0,0	0,0	–	+	0%

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
30.	głogowski	Hałda Żużla Szybowego	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	Ściśle związa- ny z procesem metalurgicz- nym miedzi	13,43	1814,8	0,0	5 969,65	–	+	85%
31.	głogowski	Hałda żużla granulowanego z pieca elektrycznego	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	Ściśle związa- ny z procesem metalurgicz- nym miedzi	4,35	738,5	0,0	322,415	–	+	30%
32.	głogowski	Osadnik na szlamy ołowionośne	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	Ściśle związa- ny z procesem metalurgicz- nym miedzi	0,42	21,0	0,0	19,652	–	+	100%
33.	głogowski	Boks na pyły z pieca elektrycznego oraz pyły konwektorowe	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	Ściśle związa- ny z procesem metalurgicz- nym miedzi	0,47	18,0	0,0	31,829	–	+	60%
34.	głogowski	Staw osadowy Nr 4	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakład Gospodarki Wodą	2010	12,0	861,25	35,678	114,846	–	+	89%
35.	głogowski	Staw osadowy Nr 3	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	2002	12,0	926,51	21,881	454,605	–	+	87%
36.	głogowski	Składowisko odpadów przemysłowych w Biechowie	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	Ściśle związa- ny z procesem metalurgicz- nym miedzi – do 2012	6,35	589,64	56,198	570,599	–	+	50%
37.	lubiński/ polkowicki	Zbiornik odpadów poflotacyjnych „Żelazny Most” w Rudnej	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakład Hydrotechniczny w Rudnej	2030	1 394,0	350 000,0	5 802,0	391 757,0	–	–	98%
38.	polkowicki	Hałda skały płonnej SW-1 w Polkowicach	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakłady Górnicze Polkowice – Sieroszowice w Polkowicach	2002	6,5	487,96	0,0	626,148	–	+	80%
39.	polkowicki	Hałda skały płonnej PW w Polkowicach	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakłady Górnicze Polkowice – Sieroszowice w Polkowicach	2002	4,6	426,13	0,0	768,534	–	+	100%
40.	polkowicki	Hałda skały płonnej SG w Polkowicach	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakłady Górnicze Polkowice – Sieroszowice w Polkowicach	2015	4,45	860,0	0,0	472,447	–	+	45%
41.	lubiński	Wysypisko zakładowe w Orsku	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Cedynia” w Orsku	2016	0,186	2,227	0,047	0,492	–	+	45%

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
42.	polkowicki	Składowisko zakładowe w Chocianowie	Fabryka Urządzeń Mechanicznych „Chofum” S.A. w Chocianowie	2040	5,3	533,9	15,5	581,3	–	+	47%
Łącznie na obszarze legnickim:					1 473,74	357728,7	5966,4	401877,6			
OBSZAR WAŁBRZYSKI											
43.	m. Wałbrzych	Wałbrzych	MOBRUK w Korzennej	2012	8,0	371,8	10,7	76,3	–	+	20%
44.	ząbkowicki	Złoty Stok	Zakłady Tworzyw i Farb w Złotym Stoku	2033	1,2	5,3	0,0	1,2	–	+	35%
45.	wałbrzyski	Gruzowisko Boguszów-Gorce	ZBGKiM w Boguszowie-Gorcach	2005	2,6	130,0	1,6	92,6	–	–	71%
Łącznie na obszarze wałbrzyskim:					11,8	507,1	12,3	170,1			
OBSZAR JELENIOGÓRSKI											
46.	bolesła-wiecki	Hałda fosfogipsu	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	2003	17,0	3 000,0	94,4	3 339,1	–	+	94%
47.	bolesła-wiecki	Staw osadowy nr 1a	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	2014	1,4	100,0	9,3	9,3	–	+	17%
48.	bolesła-wiecki	Staw osadowy nr 1b	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	2014	3,36	242,1	nie składowano	0,0	–	+	0%
49.	bolesła-wiecki	Staw osadowy nr 2	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	2001	2,98	232,9	nie składowano	159,9	–	+	100%
50.	bolesła-wiecki	Staw osadowy nr 3	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	2014	5,03	325,3	4,6	60,4	–	+	30%
51.	m. Jelenia Góra	Składowisko odpadów przemysłowych	Zakłady Chem. „Jelchem” S.A. w Jeleniej Górze	2007	7,95	216,0	nie składowano	b.d.	–	+	b.d.
52.	m. Jelenia Góra	Osadnik nr III	Zakłady Chem. „Jelchem” S.A. w Jeleniej Górze	2007	3,85	16,1	2,1	b.d.	–	+	55%
53.	lubański	Składowisko odpadów przemysłowych	Fabryka Części do Maszyn i Odlewnia Metali „Baworowo” S.A. w Leśnej	2003	0,86	27,1	0,7	38,0	–	+	93%
Łącznie na obszarze jeleniogórskim:					42,43	4159,5	111,1	3606,7			
ŁĄCZNIE NA OBSZARZE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO:					1679,4	374520,9	6280,1	412033,7			

b.d. – brak danych

6.3.3. Pochodzenie, produkcja i zagospodarowanie odpadów niebezpiecznych według wojewódzkiej bazy SIGOP-W

Odpady niebezpieczne według bazy SIGOP-W, wytworzone przez 680 producentów, stanowiły 0,8% wszystkich odpadów przemysłowych wytworzonych w województwie (stan na dzień 20.05.2002 r.).

W 2002 r. na terenie województwa dolnośląskiego wytworzono ok. 261 098,5 Mg odpadów niebezpiecznych. Szacuje się, że:

- magazynowano: 48 500,8 Mg,
- odzyskano: 72 343,7 Mg,
- unieszkodliwiono (bez składowania): 59 930,9 Mg,
- składowano: 109 906,0 Mg.

W określonych przez prawo warunkach i czasie wytwórcy lub odbiorcy odpadów mogą tymczasowo magazynować na swoim terenie odpady przeznaczone do wykorzystania lub unieszkodliwienia.

Liczba producentów odpadów niebezpiecznych zarejestrowanych w bazie wzrosła z 620 w 2001 r. do 680 w 2002 r. Bilans odpadów niebezpiecznych, po weryfikacji Krajowej Bazy Danych o Odpadach SIGOP-K w roku 2002, przedstawiono w tabeli.

Zagospodarowanie odpadów niebezpiecznych łącznie poprzez wykorzystanie i unieszkodliwianie (bez składowania) w latach 1998-2001 kształtuje się od 40% do 50% ogółu wytworzonych. W 2002 r. nastąpiła zmiana klasyfikacji odpadów, więc dane nie są porównywalne z danymi z lat ubiegłych.

Głównymi źródłami powstawania odpadów niebezpiecznych są:

- instalacje i urządzenia służące zagospodarowaniu odpadów, oczyszczalnie ścieków, stacje uzdatniania wody,
- procesy termiczne,
- produkcja, przygotowanie, obrót i stosowanie produktów przemysłu chemii nieorganicznej,

- chemiczna obróbka i powlekanie powierzchni metali oraz innych materiałów, a także z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych,
- procesy kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych,
- procesy powodujące powstawanie olejów odpadowych,
- działalność służb medycznych i weterynaryjnych,
- produkcja, przygotowanie, obrót i stosowanie produktów przemysłu chemii organicznej,
- procesy powstawania rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów,
- produkcja, przygotowanie, obrót i stosowanie powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich,
- przemysł fotograficzny i usługi fotograficzne.

Wśród odpadów niebezpiecznych wytworzonych na terenie województwa dolnośląskiego w 2002 r. dominowały:

- odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (19),
- odpady z procesów termicznych (10),
- odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej (06),
- odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych (11),
- odpady nie ujęte w innych grupach (16).

Tabela I.6.7. Odpady niebezpieczne wytworzone w województwie dolnośląskim na tle Polski w 2001 r. [Mg]

Wyszczególnienie	Odpady wytworzone	Odpady wykorzystane	Odpady unieszkodliwione		Odpady przejściowo gromadzone
			razem	w tym składowane	
Dolnośląskie	131 278	21 116	76 644	19 691	33 519
Polska	1 308 496	368 628	902 591	63 406	37 277
Miejsce województwa w kraju	2	5	2	2	1

Tabela I.6.8. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w województwie dolnośląskim w latach 1998-2002 [Mg]

Rok	Odpady wytworzone	Odpady wykorzystane	Odpady unieszkodliwione		Odpady tymczasowo składowane
			razem	w tym składowane	
1998	80 487	6 075	74 097	45 224	–
1999	88 248	5 373	81 208	38 896	3 356
2000	113 573	21 326	91 863	37 829	1 762
2001	131 278	21 116	76 644	19 691	33 519
2002	261 098	72 344	169 837	109 906	48 501

Tabela I.6.9. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w powiatach woj. dolnośląskiego w 2002 r. (wg SIGOP-W)

L.p.	Powiat	Ogółem wytworzone [Mg]	Odpady niebezpieczne w 2002 r.* [Mg]			
			magazynowane	odzyskane	unieszkodliwione poza składowaniem	unieszkodliwione przez składowanie
1.	głogowski	114 426,2	35 679,6	39 876,1	35 703,6	32 143,4
2.	wołowski	78 866,4	0,0	4 440,5	0,0	74 426,3
3.	m. Legnica	45 376,8	11 785,0	23 540,3	8 301,4	2 188,4
4.	oławski	9 920,1	0,8	4,5	9 326,8	588,0
5.	m. Wrocław	5 455,6	430,7	334,4	4 201,3	528,4
6.	polkowicki	2 979,4	75,9	2 799,6	104,8	–
7.	świdnicki	647,8	55,7	74,5	560,1	4,7
8.	m. Jelenia Góra	481,5	39,9	187,8	260,3	0,2
9.	zgorzelecki	468,3	64,4	362,1	113,8	–
10.	lubiński	407,8	48,7	201,8	157,5	–
11.	wałbrzyski	368,3	41,5	131,3	185,2	12,6
12.	oleśnicki	309,4	0,8	86,5	211,8	4,0
13.	wrocławski	240,3	31,5	7,5	192,3	8,0
14.	kłodzki	189,8	36,5	44,5	108,3	2,0
15.	lubański	174,0	26,5	16,8	131,6	–
16.	legnicki	145,6	77,7	20,8	56,5	–
17.	jeleniogórski	136,0	44,4	81,6	8,6	–
18.	jaworski	118,8	6,2	3,2	103,5	–
19.	bolesławiecki	93,0	5,1	39,4	49,2	–
20.	dzierżoniowski	91,4	28,4	23,6	42,9	–
21.	kamiennogórski	49,6	3,9	23,0	24,7	–
22.	trzebnicki	41,9	0,2	19,1	22,5	–
23.	złotoryjski	38,2	12,9	6,5	19,2	–
24.	milicki	28,9	0,5	–	26,1	1,4
25.	ząbkowicki	24,8	0,7	10,0	11,4	2,6
26.	lwówecki	9,2	2,4	7,9	0,6	–
27.	górowski	7,4	0,9	0,4	4,9	–
28.	strzeliński	1,1	–	–	1,1	–
29.	średzki	0,9	–	–	0,9	–
Ogółem		261 098,5	48 500,8	72 343,7	59 930,9	109 906,0

* w bilansie ogólnym uwzględnia się ilości odpadów z lat ubiegłych

Tabela I.6.10. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi według grup wytworzonych w największej ilości w 2002 r. (SIGOP-W)

Nazwa odpadu (grupa)	Ogółem wytworzone [Mg]	Odpady niebezpieczne* [Mg]			
		magazynowane	odzyskane	unieszkodliwione poza składowaniem	unieszkodliwione przez składowanie
Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (19)	104 218,0	39,3	40,2	168,8	70 871,1
Odpady z procesów termicznych (10)	80 020,9	45 589,4	63 175,7	–	–
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania przemysłu chemii nieorganicznej (06)	50 728,2	1,5	3,1	42 477,1	16,2
Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydro-metalurgii metali nieżelaznych (11)	10 703,9	718,0	273,3	9 747,2	–
Odpady nie ujęte w innych grupach (16)	7 580,7	1 236,1	369,5	4 722,1	1 766,5
Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych (12)	4 020,6	517,6	2 199,4	582,0	–
Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19) (13)	2 002,3	256,9	1 495,4	286,1	8,0
Odpady medyczne i weterynaryjne (18)	843,6	6,7	–	835,4	–
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej (07)	670,8	3,9	11,4	453,7	205,3
Odpady z rozpuszczalników organicznych (14)	249,5	75,0	131,2	69,0	–
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich (08)	194,2	24,4	0,1	174,8	7,3
Odpady z przemysłu fotograficznego (09)	39,8	0,8	16,8	22,2	–
Ogółem	261 037,0	48 469,0	67 716,1	59 538,4	72 874,4

* w bilansie ogólnym uwzględnia się ilości odpadów z lat ubiegłych

Rysunek I.6.2. Składowiska odpadów przemysłowych, na których w 2002 r. składowano odpady niebezpieczne

6.4. STRATEGIA GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO*

Strategia gospodarki odpadami komunalnymi Dolnego Śląska jest elementem planu gospodarki odpadami województwa dolnośląskiego. Głównymi częściami strategii są:

- charakterystyka województwa dolnośląskiego,
- ocena aktualnego stanu gospodarki odpadami komunalnymi,
- prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, wynikające w szczególności ze zmian demograficznych i gospodarczych,
- działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym w szczególności dotyczące: zapobiegania wytwarzaniu odpadów, redukcji ilości odpadów wytwarzanych oraz ograniczania ich uciążliwości, selektywnej zbiórki, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, ograniczenia ilości odpadów biologicznie rozkładalnych usuwanych na składowiska,
- projektowany system gospodarki odpadami komunalnymi, oparty na *Obszarach wspólnej gospodarki odpadami*,

- harmonogram realizacji zadań i osiągnięcia założonych celów,
- sposoby finansowania realizacji zadań,
- system monitorowania i oceny realizacji zamierzonych celów,
- prognoza oddziaływania strategii na środowisko oraz na otoczenie systemu.

Ogólnymi celami strategii są:

- przedstawienie nadrzędnych, z punktu widzenia regionu, zadań z zakresu gospodarowania odpadami, stanowiących punkt odniesienia dla konstruowania bardziej szczegółowych powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami, w których przedstawione będą dalsze ustalenia dotyczące poszczególnych rozwiązań zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- wskazanie obiektów regionalnych zalecanych do wprowadzenia do planów gminnych i powiatowych dla zapewnienia lokalizacji tych obiektów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,

* Materiały udostępnił Ryszard Szpadt, WAMECO SC

- dostarczenie informacji o planowanych rozwiązaniach gospodarki odpadami, opartych na zasadach ochrony środowiska oraz zrównoważonego rozwoju, do innych strategicznych opracowań rozwoju gospodarczego i przestrzennego województwa,
- wskazanie zasad udzielania wsparcia finansowego ze środków publicznych inwestycji z zakresu gospodarki odpadami.

Porównanie danych dotyczących wytwarzania odpadów komunalnych na Dolnym Śląsku z danymi krajowymi wykazuje, że gospodarka odpadami w województwie dolnośląskim znacznie odbiega na niekorzyść od średniej krajowej. Wg danych statystycznych, województwo dolnośląskie, zamieszkane przez ok. 7,7% mieszkańców kraju, wytwarza ok. 12% całkowitej ilości wytwarzanych w kraju odpadów komunalnych. Oznacza to z jednej strony, że stopa życiowa mieszkańców Dolnego Śląska jest wyższa od przeciętnej w kraju, ale także, że nie są realizowane skuteczne przedsięwzięcia w zakresie unikania oraz minimalizacji wytwarzania odpadów komunalnych. Także w zakresie selektywnej zbiórki, recyklingu i odzysku odpadów oraz biologicznego przekształcania województwo dolnośląskie wykazuje znaczne zapóźnienie w stosunku do przodujących regionów kraju.

Analizując przesłania idące z Krajowego Planu Gospodarki Odpadami, a także biorąc pod uwagę wnioski z oceny aktualnego stanu gospodarki odpadami komunalnymi i stawiane jej wymagania, przyjęto w niniejszej strategii dziesięć zasadniczych założeń dla rozwoju gospodarki odpadami w województwie dolnośląskim:

- zintegrowane podejście do gospodarki odpadami,
- zapewnienie zorganizowanej zbiórki całej ilości wytwarzanych odpadów,
- minimalizacja ilości odpadów oraz zmniejszenie ich potencjału szkodliwości,
- wyższy poziom ponownego użycia (przedmioty wielokrotnego użytku),
- wzrost recyklingu, w tym recyklingu organicznego,
- wzrost odzysku energii oraz termicznego przekształcania,
- możliwość przyszłego rozwoju alternatywnych technologii przetwarzania odpadów (np. zgazowanie i odgazowanie),
- składowanie odpadów wcześniej przekształconych,
- zwiększony udział społeczny w procesie podejmowania decyzji,
- efektywna ochrona zdrowia i życia ludności oraz środowiska przed odpadami.

Realizacja tych założeń jest zgodna z głównymi zasadami gospodarowania odpadami wynikającymi

z prawa unijnego i krajowego, a w szczególności z:

- hierarchią postępowania z odpadami,
- zasadą bliskości,
- zasadą samowystarczalności w skali kraju (i regionu) – stworzenie zintegrowanej sieci instalacji i urządzeń, co pozwoli na osiągnięcie zasadniczego celu – wdrożenia najlepszej praktycznej (wykonalnej) opcji gospodarowania odpadami, spełniającej wymogi ochrony środowiska.

Proponuje się, aby gospodarka odpadami komunalnymi w województwie była realizowana w 22 *Obszarach*. Zasadniczym działaniem na etapie podziału województwa na *Obszary wspólnej gospodarki odpadami* było określenie centrów tych *Obszarów*, a przyporządkowanie gmin do *Obszarów* było dopiero drugim krokiem. Strategia podaje główne kierunki rozwoju regionalnego systemu gospodarki odpadami, nie ograniczając władz lokalnych, które w planie gminnym mogą wybrać proces technologiczny i instalacje. Regionalna strategia zawiera studia i sugeruje scenariusze dla rozwoju gospodarki odpadami, sposobów przeróbki odpadów, szacuje ilości wytwarzanych odpadów, ocenia wielkości i koszty niezbędnych instalacji przetwarzania odpadów. Sugerowany podział na *Obszary* powinien być postrzegany jako próba zachęty do współpracy dla osiągnięcia technicznego i ekonomicznego optimum. Faktyczny podział na *Obszary* dokona się jednak na drodze ewolucji i wzajemnego ciążenia gmin ku sobie.

Przedstawiono zasadnicze trzy grupy działań dla racjonalizacji gospodarki odpadami:

- selektywną zbiórkę odpadów opakowaniowych, wybranych nieopakowaniowych, biofrakcji, odpadów zielonych, wielkogabarytowych, gruzu, odpadów niebezpiecznych,
- stopniowe ograniczanie zawartości biofrakcji w odpadach składowanych poprzez: kompostowanie przydomowe, selektywną zbiórkę biofrakcji i recykling organiczny, biostabilizację mieszanych odpadów komunalnych, termiczne przekształcanie pozostałych mieszanych odpadów komunalnych,
- ostateczne usuwanie odpadów surowych, a docelowo przekształconych biologicznie lub termicznie na składowiska.

Głównymi elementami systemu gospodarki odpadami w każdym *Obszarze* są:

- działania zmierzające do zapobiegania i minimalizacji wytwarzania odpadów,
- selektywne zbieranie i transport wybranych frakcji odpadów,
- odbieranie odpadów zmieszanych,
- punkty dobrowolnego gromadzenia odpadów (PDGO),
- centra sortowania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów (CSOiUO).

W skład Centrum Sortowania, Odzysku i Unieszkodliwiania Odpadów, obsługującego każdy *Obszar*

wspólnej gospodarki odpadami, wchodzić będą:

- sortownia odpadów z selektywnej zbiórki,
- kompostownia odpadów zielonych i kuchennych z selektywnej zbiórki,
- stanowisko rozbiórki i sortowania odpadów wielkogabarytowych,
- stanowisko sortowania i magazynowania gruzu,
- instalacja mechaniczno-biologicznej obróbki odpadów,
- miejsce magazynowania komunalnych odpadów niebezpiecznych,
- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne.

Ponadto Centrum wyposażone będzie we wspólną dla wszystkich instalacji strefę ważenia i kontroli odpadów. Lokalizacje Centrów odpowiadają w większo-

ści *Obszarów* lokalizacjom składowisk przewidzianych do eksploatacji w okresie perspektywicznym. Już obecnie niektóre z tych składowisk przekształcane są w Centra, zwane ZUOK (Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych), jednak konieczna będzie dalsza ich rozbudowa dla potrzeb obsługi *Obszarów*.

Wybór rozwiązań do dalszych analiz i realizacji wymaga porozumień gmin i powiatów, dotyczących współpracy w realizacji wspólnych planów, dyskusji i dalszych analiz techniczno-finansowych.

Koordinacja planów powiatowych i gminnych z planem wojewódzkim pozwoli na wypracowanie wspólnego stanowiska na poziomie regionalnym i umożliwi podejmowanie decyzji przez lokalne samorządy.

6.5. PODSUMOWANIE

Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi na terenie województwa dolnośląskiego w dalszym ciągu jest niezadowalająca. Nadal podstawową metodą unieszkodliwiania odpadów jest ich składowanie. W 2002 r. eksploatowane były 192 składowiska (139 komunalnych i 53 przemysłowe), na których zdeponowano w ciągu roku łącznie ok. 10,2 mln Mg odpadów.

Na składowiskach odpadów komunalnych zdeponowano w 2002 r. ok. 3,9 mln m³ odpadów, o ponad 0,5 mln m³ więcej niż w roku 2001. Składowanie odpadów komunalnych zaledwie w kilkunastu przypadkach odbywa się na składowiskach spełniających w pełni warunki ochrony środowiska. Dlatego też, w związku z wymaganiami zawartymi w nowej ustawie o odpadach, większość właścicieli składowisk komunalnych stanie w niedługim czasie przed koniecznością podjęcia decyzji o likwidacji lub modernizacji składowisk.

Specyficznym rodzajem składowisk są tzw. mogilniki, które użytkowane były w latach 60. i 70. z przeznaczeniem do gromadzenia przeterminowanych środków ochrony roślin. Do końca 2002 r. z 10 mogilników zlokalizowanych na terenie województwa rozpoznano i zlikwidowano jeden – w Gęsińcu. Środki na ten cel zostały pozyskane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Działania

na rzecz likwidacji pozostałych 9 mogilników będą kontynuowane.

Z analizy zgromadzonych danych na temat gospodarki odpadami przemysłowymi na Dolnym Śląsku wynika, że w 2002 r. 848 ankietowanych przez WIOŚ producentów wytworzyło ok. 33,6 mln Mg różnego rodzaju odpadów, z których ok. 80% odzyskano, 0,4% unieszkodliwiono, 0,5% magazynowano, a 19% składowano.

Odpady niebezpieczne, wykazane przez 680 jednostek, stanowiły 0,8% (261,1 tys. Mg) wszystkich powstałych odpadów poprodukcyjnych zewidencjonowanych w bazie SIGOP-W. Szacuje się, że w roku 2002 odzyskano ok. 72,3 tys. Mg odpadów niebezpiecznych, unieszkodliwiono (poza składowaniem) ok. 59,9 tys. Mg, zmagazynowano ok. 48,5 tys. Mg i ok. 109,9 tys. Mg ułokowano na składowiskach.

Priorytetowym zadaniem na najbliższe lata jest uporządkowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i przemysłowymi na terenie Dolnego Śląska.

W celu zmniejszenia ilości odpadów kierowanych na składowiska, należy podejmować szersze działania zmierzające do wprowadzenia innych metod unieszkodliwiania lub zagospodarowywania odpadów, a także usprawnić system selektywnej zbiórki odpadów w miejscu ich powstawania i recyklingu.